

[Haugberg.]

relsen af det foreliggende Lovforslag ikke blot vil betyde, at Forslag om vigtige Rensningsanlæg vil blive behandlet hurtigere end hidtil, men ogsaa vil betyde, at der kommer flere Andragender ind, som ikke blot vil blive behandlet hurtigere, men tillige vil resultere i, at der sættes flere Arbejder i Gang, kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Sagen til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Ølgaard: Med den Udvikling, vore Byer og Stationsbyer har haft, og med den Udvikling af Sansen for Sundhed og Hygiejne, der har fundet Sted, er det klart, at der mange Steder foreligger Problemer angaaende Kloak- og Afløbsforhold, der trænger sig paa til en Løsning og ogsaa til en hurtigere Løsning, end man mange Steder har praktiseret.

Om dette Lovforslag er det helt rigtige i alle Enkeltheder, er jeg ikke saa sikker paa. Selve Princippet, at faa en hurtigere og mere rationel og saglig forsvarlig Løsning af den Slags Sager end ad den Vej, man hidtil har gaaet, gennem Vandløbsretterne, gennem Landvæsenskommission og eventuelt Overlandvæsenskommission, hvilket baade kan tage lang Tid og være en trang Vej, har vi intet at indvende imod. Vi vil gerne gaa ind i en Drøftelse heraf, men Forslaget giver mig Anledning til at fremsætte en almindelig Bemærkning.

Naar man nu til Dags i flere og flere Forhold lægger saa afgørende Myndighed i enkelte Udvalgs og enkelte Mænds Hænder til at træffe Afgørelser, der i adskillige Tilfælde berører de enkelte Borgers Ejendomsret og velerhvervede Rettigheder, og som ofte angaar den enkeltes økonomiske Velfærd, er der Grund til at tænke ganske alvorligt over disse Bemyndigelsesudvalgs Kvalifikationer og Forudsætninger for at kunne træffe de rigtige Afgørelser. Der er en Tendens i Tiden til at se stort paa den enkelte Borgers Ejendomsforhold og Ejendomsret som noget, man med et rask Tag kan feje til Side som værende uden Betydning. Jeg vil advare mod denne Tendens. Velerhvervede Rettigheder og Ejendomsret er ikke noget, man saadan kan spille Bold med; disse Ting maa man kræve Respekt for. Naar der derfor nu her nedsættes et Udvalg med meget udstrakt Myndighed, er der Grund til at sige, at det er overordentlig afgørende, at disse Udvalg besidder et stort Maal af saglig Dygtighed, og at de jævnsides hermed føler sig forpligtede over

for det store Ansvar, der følger med en saadan Myndighed. Der er i vort Folk en meget vaagen Retssans, ikke mindst paa det Omraade, der har Forbindelse med Ejendomsretten, og denne Retssans maa ikke krænkes; den maa ikke nedbrydes ved, at der træffes Afgørelser paa et overfladisk og sagligt angribeligt Grundlag.

I denne Forbindelse er det af afgørende Betydning for os, hvordan det Vandløbsudvalg bliver sammensat, som i Henhold til § 1 skal nedsættes. Loven henhører jo under Landbrugsministeriet, og heri ligger antagelig en Anerkendelse af, at der paa de Omraader, Loven omfatter, findes betydelige landøkonomiske Interesser, men jeg maa tilstaa, at jeg savner tilstrækkeligt Udtryk herfor i Forslaget til Udvalgets Sammensætning. Jeg er noget betænkelig ved at overlade Sager, som i de fleste Tilfælde omfatter store landøkonomiske Interesser, til Afgørelse i en Forsamling, der hovedsagelig er sammensat af Embedsmænd og Ingeniører. Jeg er ikke enig med den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, der vilde have, at Fiskerne bliver direkte repræsenteret i Udvalget; jeg synes, at den Placering, de har faaet efter Lovforslaget, er passende, og jeg tror, det vil være rigtigt at fastholde denne, hvis disse Sager skal faa en nogenlunde hurtig Fremme.

Lovforslaget er i øvrigt bygget op efter samme Principper som Landvindingsloven, der jo har vist sig at være udmærket brugelig til sit Formaal. De Bidrag, som skal ydes, fastsættes ved Forlig eller Kendelse i de enkelte Sager af Afvandingskommissionen, som jo er nedsat i Henhold til Grundforbedringsloven, og som det hele Tiden har været Meningens skulde være en hurtigt virkende Kommission. Jeg er noget betænkelig ved at tage alle den Slags Sager, det her drejer sig om, og som ofte er af en meget speciel og ganske særlig Natur, fra de i de allerfleste Tilfælde lokalkendte Landvæsenskommissioner, men derom kan der jo forhandles i det Udvalg, jeg haaber vil blive nedsat.

I § 5, 3die Stykke, siges det, at ved Erstatningens Beregning har Kommissionen at gaa frem efter de ved Forordningen af 5. Marts 1845 foreskrevne Regler. Jeg vilde nu foretrække, at Kommissionen blev frit stillet, saa at den kunde træffe sine Afgørelser paa Grundlag af Ret og Billighed og almindelig sund Fornuft.

Der er altsaa adskillige Ting i Lovforslaget, som trænger til en grundig Drøftelse i et Udvalg, og en saadan Drøftelse er mit Parti villig til at deltage i.